

KUKÁTKO 5

XXXVIII. národní přehlídka amatérského divadla pro děti Rakovník 2019

Líbí se mi, že v Přadlenách zůstává lenost nepotrestaná

■ **Rozhovor s Jaroslavem Wagnerem, režisérem a autorem inscenace Přadleny.**

■ **Co vás vedlo k tomu zinscenovat, jak i uvádíte v programu, pohádku bez ponaučení?**
Myslím si, že Přadleny jsou klasika. Vždy se mi na nich líbilo téma lenosti, která zůstává nepotrestaná. Říkal jsem si, že to může oslovit jak dospělé, tak děti. Ani já jsem nikdy nebyl zrovna pilný.

■ **Neobsahuje ale inscenace přeci jen ponaučení v tom, že něco může zůstat nepotrestané?**
To je právě ono. Spoustě lidem se osvědčilo nechat věcem volný průběh. Proč by to nemohlo fungovat i v pohádce? Je mi to na Přadlenách sympatické. Příběh navíc skončí dobře a děti jsou spokojené.

■ **Máte vy osobně nějaké problémy například s prokrastinací?**
Mám s ní těžký problém. Udělám spoustu jiné práce, než je zapotřebí. Myslím, že jde o takovou chorobu doby.

■ **Vycházela postava Lidušky z vašich osobních zkušeností s prokrastinací nebo s leností?**
Všechny postavy vycházejí z mých osobních zkušeností.

■ **I král podpantoflák?**
To ne. Mám moc hodnou ženu.

■ **Jak dlouho jste inscenaci připravovali?**
Napsat scénář mi většinou trvá dlouho, ale tady mi to šlo samo. Inscenace je docela stará. Zkoušeli jsme ji rok a půl, nějakou dobu jsme ji hráli, pak jsme ji odložili a začali jsme pracovat na jiné hře. Po asi dvou letech jsme se k Přadlenám z nostalgie vrátili. Nehrajeme tak často. Žatec je malé město a moc jsme s inscenací nejezdili. Na Popelce jsme absolvovali, i s představeními, které jsme odehráli před pauzou, asi desátou reprízu.

■ **Nesnažili jste se s Přadlenami více podívat mimo Žatec?**

Moc se nám nedaří zajistit si nějaká představení venku. Protože jsme ale chtěli hrát i pro diváky, které ještě neznáme, zkusili jsme se přihlásit na přehlídku v Novém Boru, a odtamtud jsme se dostali sem. Pohádku tedy viděli i divadelně poučení diváci, ne jen takoví, kteří jdou poprvé v životě na nějakou hru. Je pak hezké vidět, že zasněženější rozumí nějakým náznakům a symbolům.

■ **Vtipy vznikaly spontánně při zkoušení, nebo jste je už předem zahrnul do scénáře?**
Některé vznikly při zkoušení, ale drtivá většina z nich už byla ve scénáři. Máme spolek plný veselých lidí. Když vznikne dobrý fór, není problém ho zařadit, ale musí být trochu provětřený. Každý nebereme.

■ **Ve hře se objevuje i řada vtipů určených hlavně pro dospělého diváka.**
Doufám, že si v inscenaci najdou své i děti, že obsahuje dvě linky: pro malé diváky, i pro do-

spělé. To, že se smějí občas jen dospělí, podle mě děti neruší.

■ **Co připravujete do budoucna?**
Komedii pro dospělé s názvem Kurz sebedestrukce. Pojednává o lidech, kteří se při skupinové terapii snaží zbavit závislosti na sarkasmu nebo sebelítosti. S tímhle docela i jezdíme, protože se jedná o inscenaci určenou pro nedivadelní prostory.

Jirka Štraub

Přadleny *Opera Žatec*

■ **Rakovnické Popelce rozhodně sluší, když se ve skladbě jejího programu objeví i nějaký zástupce tradiční iluzivní pohádky. Letos nám ji přivezla Opera Žatec.**

Klasický příběh o líné přadleně zdramatizoval a zrežiroval Jaroslav Wagner a svou hlavní hrdinku obdaroval velkou

kupou štěstí. Díky tomu je Liduška nejen ve správnou chvíli na správném místě, ale také potká ty správné pomocníky

v tu pravou chvíli, kdy je potřeba. Nedojde sice k jejímu polepšení – tedy k uzdravení se z „nemoci“ zvané lenost – ale o to v inscenaci zjevně nejde. Téma spíš odkazuje k tomu, jak je krásné (a jaké je štěstí!), když se potkají dva lidi se

stejným „postižením“ a mohou ho navzájem sdílet, namísto aby jeden druhého vychovával a napravoval. Žatecká pohádka ctí kauzalitu děje a ten koření sympatickou nadsázkou a humorem, přičemž obojí důsledně pra-

mení zevnitř příběhu a dramatických situací a nejde o nějaké implantované motivy jen za účelem aktualizace nebo zavděčení se divákům-rodičům. Tradičnímu pojetí odpovídá i výtvarná složka, která by ve zcela vážném kuse mohla působit archaicky, ale právě díky zmiňované nadsázce ji lze vnímat jako mile naivní. Za ocenění rozhodně stojí také herecké výkony – zejména Evy Rampasové, Marie Pekárkové a Vladimíra Valeše. Pokud svižné pohádky lze něco vytknout, jsou to hlavně

a zejména zbytečné přestavby za oponou retardující inscenaci v temporytmu i ve stylu – a rezervy jsou také v režijním řešení poslední hromadné scény, kde by se ještě daly jasněji strukturovat nebo doplnit jednotlivé fáze ukazující, co kdo ví, uvědomuje si, chce a nač jak reaguje. Nicméně i přes tyto výtky jsme rozhodně viděli humornou čistě provedenou tradiční pohádku, která potěší malé i velké diváky. Kéž by takových bylo víc.

Kateřina Baranowska

Bibi se bojí *Ochotnický divadelní soubor SUD Suchdol nad Lužnicí*

■ Zkušený divadelní soubor SUD Suchdol nad Lužnicí si pro svou autorskou inscenaci *Bibi se bojí* zvolil oblíbený námět mnoha dětských příběhů: neposlušné dítě se napraví zkouškami na cestě fantastickým světem, kde musí překonat několik překážek, resp. splnit úkoly, aby došlo k poznání a získalo nadhled nad svým chováním, které pak nakonec může změnit.

Osvědčená linka je funkční, záleží však, čím se naplní. Bibi je rozmazlená, zpovykáná a drzá puberťačka, které není nic dobré. Snad jen plyšový medvěd Rocky, který ji spojuje s dětstvím plným pohádek. Ovšem

i Rocky pohlíží na Bibi kriticky: jako její svědomí vidí, že se žene svým chováním do záhuby a rozhodne se zavést ji do pohádkového světa, ze kterého se Bibi může dostat jen skrze poznání. Musí splnit tolik úkolů, kolik má špatných vlastností. Bibi se tak postupně setkává s pohádkovými postavami, které nějakým způsobem reflektují konfliktní situace, do kterých se Bibi dostala se svými rodiči, učitelkou, kamarádkou a kuchářkou v úvodu inscenace. Klíč, který si suchdolští ke své inscenaci zvolili, je logický a funkční, bohužel se však autoři Lenka a Vít Chaloupkovi a Anna Cvrčková nechali příliš unést asociacemi na jednotlivé pohádky, které do svého příběhu zasadili, že se už v textu vzdálili původnímu záměru

sledovat dozrávání Bibi a uvědomování si vlastního chování. Totéž se stalo i v případě režijně-scénografického řešení. Tvůrci se zahltili všemi možnými nápady, které jsou samy o sobě zajímavé a nosné, avšak při inscenování nedošlo k jejich třídění a zbavování se těch nadbytečných, které nesměřují k hlavnímu tématu. Výsledkem je, že diváci sice sledovali skutečné divadlo zázraků, které pracovalo nejen čínoherními postupy, ale také s loutkou, maskou, stínohrou, černým divadlem apod., ovšem podstata příběhu ve veškerém tom divadelním kouzlení bohužel zanikla. Bibi sice procházela fantastickým světem a narážela na problémy pohádkových postav, které musela nějak řešit, ale divadelně jimi prošla vlastně nepoznamenaná. Tvůrci si tak nepřipravili téměř žádný prostor na závěrečné rozhodování Bibi, jestli se z pohádkového světa do normálního vrátí ona, nebo její věrný medvěd Rocky. Bibi z pohledu diváků v průběhu své

cesty bohužel nedozrála, jen učinila jedno dobré rozhodnutí. Suchdolští mají promyšlené všechny motivace jednotlivých postav, logiku lze najít i v pohádkách naruby, které jsou místy hodně vykloubené, ovšem jako celek je inscenace překombinovaná, nedává důraz na hlavní linii, vše má v představení stejnou váhu, tudíž splývá a plete se dohromady a k divákům tak doléhá jen okouzlení jevištními prostředky, nikoli emoční zasažení příběhem Bibi. Obdobně se tomu děje i v oblasti výrazových prostředků. Scéna a kostýmy jsou vkusné, nápadité, funkční, skýtají mnoho možností, je vidět, že soubor umí divadelně přemýšlet. Ovšem tvůrci si v Bibi s jednotlivými prostředky a formami jen jaksi pohrávají, nevyužijí je pro přesné zobrazování a rozehrání konkrétní akce, nedají jim čas a prostor vyniknout. Je škoda téhle promarněné šance.

Zuzana Vojtíšková

Museli jsme zkazit Kateřinu

■ Rozhovor s režisérkou inscenace *Bibi se bojí* Lenkou Chaloupkovou.

■ **Vaše představení je vlastně sondou do života pubescenta. Proč jste zvolili právě tohle téma?**

Vždy chceme hrát představení, které by oslovilo všechny mož-

né generace. Navíc, není to tak dávno, co jsme pubertu opustili, tedy doufám, že už jsme ji opustili. Nejspíš právě proto jsme se rozhodli udělat představení o pubertě. Inscenaci jsme chtěli

li dělat jinak, než se obvykle na dospívání nahlíží. Většina filmů či knih pojednává o tom, jak má okolí s puberťákem těžký život – my se však domníváme, že puberťák ve skutečnosti ví, že je nesnesitelný a jeho stav to činí ještě horším. Jeho nesnesitelnost jej omezuje vlastně ve

všem. V celém životě. I proto jsme se rozhodli udělat sondu do hlavy puberťáka.

■ **Vaše představení je autorské. Jak vznikalo? Podílel se na jeho vzniku celý kolektiv nebo napsal scénář někdo konkrétní?**

se náš text rozhodly hrát. Začali jsme společně zkoušet a nastudování hry trvalo okolo devíti měsíců.

■ **Jak přijala svoji úlohu představitelka hlavní role Kateřina Řezáčová. Nebylo jí proti srsti hrát takovou postavu?**

Popravdě musím říct, že jde o velký herecký výkon. Katy je opravdu v reálném životě velmi hodná holčička. Vlastně jsme ji museli hodně dlouho kazit a vlastně proto zkoušení trvalo devět měsíců. Na zkažení dítěte je zapotřebí hodně času. Její rodiče nám pak dali vědět, že doma našťěstí neaplikuje to, co jsme ji naučili, a zůstává hodnou. Jde tedy skutečně pouze o herecký výkon.

■ **Máte hudebně velmi disponovaný soubor. Používáte kapelu ve všech svých inscenacích?**

S manželem a sestrou jsme nejdříve hodně dlouho přemýšleli o tom, jak to celé pojmut. Vymýšleli jsme příběh a diskuze před vznikem scénáře byla delší než samotné psaní. Text pak vznikl během víkendu. Dali jsme jej souboru přečíst a díky bohu jsme našli spřízněné duše, které jsou natolik odvážné, že

Řekla bych, že je to specifikum všech našich her. Všechna představení jsou doprovázena živou hudbou, naší kapelou, ve které hraje celá naše rodina. Kapela hraje i mimo divadlo, ale pro divadlo vymýšlíme jinou hudbu a nacvičujeme speciální repertoár. Mimo divadlo hrajeme jednak klasickou hudbu po kostelech a jednak na plesech. Pravidelně hrajeme například na divadelním plese.

■ **V své budoucnosti budete pokračovat v autorské tvorbě nebo se pustíte do nějaké už napsané hry?**

Musím říci, že nás psaní strašně chytlo a že nás to baví. Ne snad, že by neexistovaly dobré hry, ale prostě potřebujeme někoho, kdo by naše hry realizoval na jevišti. Takové lidi jsme našli, a proto bude naše další hra opět autorská. Chystáme další hru a tentokrát se

bude jednat o sci-fi pohádku. Přijde nám, že sci-fi je skvělá sonda do současné společnosti. Můžeme tak vtipným způsobem glosovát soudobý stav.

■ **Prozradíte, o čem to bude? Máme hodně nápadů. Jedním z nich je třeba střet generací. Jak jsou si všechny generace podobné a zároveň rozdílné. Víc raději prozrazovat nebudu.**

■ **Vím, že suchdolské divadlo existuje déle než sto let. Jak dlouho je na jevišti váš současný soubor?**

Je pravda, že SUD Suchdol má dlouhou tradici již od počátku dvacátého století. To já nepamatuji. Současný soubor existuje zhruba patnáct let. Už máme tedy určitou tradici, kterou jsme doufám na letošní Popelce příliš nepošramotili.

Honza Švácha

Překvapuje mě, jakých detailů si děti všímají

■ **Rozhovor s Markem Kučerou, lektorem dětské skupiny složené ze studentů gymnázia, kterou vede s Pavlínou Schejbalovou.**

■ **Co tě při studiu střední školy nejvíc bavilo v divadle? Nic moc. Do divadla jsem na gymnázium tolik nechodil. Věnoval jsem se spíš takovým věcem, které ke studiu střední školy patří, to znamená sociálnímu začlenění.**

■ **Nevěnoval ses ani jiným uměleckým disciplínám? Muzice, nebo výtvarnému umění?**

Měl jsem kapelu, která odehrála dva nebo tři koncerty. Hrál jsem v ní na basovou kytaru,

přestože jsem na ni skoro nic neuměl. Skupinu dal dohromady učitel hudební výchovy, který zároveň působil na základní umělecké škole. Náš repertoár obsahoval například Wish You Were Here od Pink Floyd nebo Nothing Else Matters od Metallicy, což byla jediná skladba, kterou jsem se naučil hrát. Zbytek jsem nějak odimprovizoval. Když jsem odešel, kapela úspěšně fungovala dál. S mým odchodem se podle mě zvýšila její úroveň.

■ **Všiml sis, jestli jsou děti ve tvém semináři nějakým způsobem kreativní ve svých vlastních projektech?**

Při seznamování jsme se o tom bavili a většina z nich má nějakou zkušenost s divadlem.

■ **Dokážou tě děti při diskuzích něčím příjemně překvapit?**

Ano. Detaily, kterých si všimly. Třeba, že tamhleta babička se v představení vyskytla až od nějaké scény, což ani jeden z lektorů nezaznamenal. Možná i tím, že to dělám prvně, mě překvapuje jejich shoda s názory lektorského sboru. Zatím se to stalo u všech představení, na nichž jsme byli.

■ **Berete v semináři rozbory hlavně jako zábavu?**

Když pomínu svoji počáteční nervozitu, která se odvíjí od toho, že něco takového dělám poprvé, už se to pro mě stává zábavným. Dětem ale do hlav nevidím. Ptal jsem se jich, co by chtěly dělat jinak, a buď neodpovídaly, nebo řekly, že jim současný stav vyhovuje. Podle mě jsou vnímavé a divadlo je zajímavé. Myslím si, že je seminář baví. Přistupují k němu aktivně.

■ **Kdyby ses jako gymnazista ocitl v podobné skupině, bavilo by tě to?**

Dvacet let je dlouhá doba. Nedokážu se teď zcela vžít do sebe v tomto věku. Takový seminář by se mi ovšem na gymnázium určitě líbil. A bavilo by mě, že někoho zajímá můj názor. Nevím ale, jestli bych ze sebe nedělal pozéra. Obávám se, že bych pronášel blbé vtipy a snažil se před ostatními nějak vypadat. U účastníků semináře mě překvapila opravdu nízká míra sklonů k něčemu takovému. Občas se samozřejmě odehraje nějaký fór a někdy člověk vidí, že se děti navzájem trochu koordinují, ale jde o normální skupinovou vlastnost. Myslím si, že když lektori v porotovně hodnotí představení, také se koordinují. Není to nic, co by vybočovalo z normy.

Jirka Štraub

PROGRAM:

NEDĚLE 10. LISTOPADU 2019

10.00 – 11.15 Tylovo divadlo
**DS J. K. Tyl Brodek u Přerova/re-
žie: Liběna Hasová**
Otfried Preussler

Malá čarodějnice
(od 6 let)

13.00 – 14.00
**Rozborový seminář s refle-
xemí dětských skupin (Malá
čarodějnice)**

14.00
**Slavnostní zakončení
Popelky Rakovník 2019
s vyhlášením výsledků
a předáním ocenění**

STRAŠLIVÉ SNY EGONA POZOROVATELE

■ O svobodě

Lítám si tiše nad Rakovníkem. Ob-
letím věž radnice a namířím k re-
stauraci Slavia, že si odtud udě-
lám rychlostní zkoušku ke kos-
telu. Nasaju vůni Martinské hu-
sy, rozpráhnou doširoka ruce, jako
bych chtěl obejmout celou oblo-
hu a z pokrčených kolen se odrá-
žím vstříc leteckému dobrodruž-
ství. Mávám rukama a kopu no-
hama, co mi síly stačí a neustále
zrychlují. Po chvíli se za mnou
vytvoří bílá čára jako za letadlem.
Už tuším, že to dneska bude fakt
dobré, když u Mariánského slou-
pu zaslechnu: „Bibi, pojď do di-
vadla!“ a „Sama si jdi do divadla.
Kašlu na nějaký blbý divadlo. Co
je to vlastně zač to pitomý diva-
dlo?“ Dialog mě vyvede z rytmu
a společně se ztrátou pozornos-
ti jen tak tak minou sloup. Úplně
přijdu o vztlak a začínám padat.
„A hele, ptáček,“ pochechtává se
jakási paní s velkým pyskem a dvě
další, zhruba stejného věku, se
chechtají nepokrytě v očekávání

dramatické situace, která je bo-
let nebude. Padám hlavou napřed
a už vím, že to nebude do měkké-
ho. Holt za svobodu se musí pla-
tit. Chtěl jsem létat a to nikdy není
úplně zadarmo. Vítr ve vlasech je
poměrně často vyklopen boulemi
a šrámy pod nimi. Zrzavá Liduška
mi mává a na dálku vysvětluje,
že si stačí pamatovat písničku
a naučím se padat naprosto bez-
pečně. Vlčí vytí ve vteřině obrátí
moji pozornost směrem k pekár-
ně U Skoupých. Stojí tam jakýsi
kameraman a natáčí balistickou
křivku mého těla a postupně ji
na LCD obrazovce stírá s pozor-
hodnými detaily mých vyděše-
ných očí. Blížící se spodní partie
sloupu se mění na čtyři psy. Je-
den otevírá tlamu víc než ostatní
a mně je náhle jasné, že se do
ní bez problému vejdu celý. Jedna
z mých rukou se sevře v pěst a za-
číná se vztyčeným palcem mávat
na molekuly svištící okolo ní. Asi
šest elektronů kyslíku se počiná
měnit na kola gigantického ná-
kladáku, který po pěti nanosekun-
dách vyhazuje pravý blinkr. Když
mi směrovka doletí k nohám, vy-
houpnu se na stupátko u dveří

spolujezdce a požádám o svezení
do Galaxy Theatres v Arizonském
Tucsonu. Dnes tam prý dávají Jo-
kera a já ho ještě neviděl.

Pohodlně se rozvalím do seda-
dla spolujezdce a velice poklid-
ně, ukolébán houpavým pohy-
bem vozidla a svištivým zvukem
všech šesti kyslíkových elektronů,
se probouzím do příjemně prázd-
ného hlediště.

Egon

POPELKA ONLINE

Vážení a milí diváci a divačky,
všechna soutěžní představení
najdete na webu. Záznamy
inscenací můžete sledovat na
kanále

www.youtube.com/rakafi

